

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-vet

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE PROJEKTEM - KWESTIE JAKOŚCIOWE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

- **Przykładowy skład zespołu:** dyrektor szkoły, koordynator projektu, kierownik szkolenia praktycznego, członkowie Komisji Rekrutacyjnej, opiekunowie wyjeżdżający z młodzieżą, księgowa, wychowawcy klas, z których rekrutowani są uczniowie
- **Znajomość zasad programu i zapisów umowy finansowej pomiędzy beneficjentem a FRSE**
- **Jasny podział zadań i odpowiedzialności w zespole**

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI

Organizacje zaangażowane w projekt mobilności:

Wysyłająca - odpowiada za dokonywanie wyboru osób uczących się/kadry oraz wysyłanie ich za granicę w celu realizacji stażu/szkolenia w zagranicznej instytucji

Pośrednicząca - wspiera organizację wysyłającą w zakresie procedur administracyjnych, dopasowywania profili osób uczących się do potrzeb przedsiębiorców w przypadku staży oraz przygotowania uczestników (np. firmy specjalizujące się w organizacji praktyk zagranicznych). Partner pośredniczy wówczas w znalezieniu odpowiedniego miejsca stażu czy szkolenia, ale nie oferuje go bezpośrednio u siebie

Przyjmująca - odpowiada za bezpośrednie przyjmowanie z zagranicy osób uczących się/kadry oraz oferuje im realizację programu działań lub korzystanie z zajęć dydaktycznych w swojej instytucji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI

Współpraca w ramach grupy partnerskiej:

- sugerujemy podpisanie **Umowy partnerskiej/Porozumienia o współpracy**
- zrównoważony podział obowiązków
- doprecyzowanie z partnerem kwestii:
 - terminów mobilności
 - programów staży/szkoleń
 - miejsc realizacji staży/szkoleń
 - form i zasad opieki nad uczestnikami
 - organizacji zakwaterowania, wyżywienia i transportu

W przypadku uczestniczenia w projekcie organizacji wspierających (np. firmy krajowe specjalizujące się w zarządzaniu projektami) rekomendujemy prowadzenie bieżącego nadzoru nad stanem realizacji działań. **Odpowiedzialność za prawidłowość działań w projekcie ponosi beneficjent**

ZARZĄDZANIE PROJEKTEM - NAJWAŻNIEJSZE KWESTIE

- Realizacja działań zgodnie z wnioskiem aplikacyjnym oraz rekomendacjami ekspertów
- Przestrzeganie zasad i terminów wynikających z umowy finansowej pomiędzy FRSE a beneficjentem
- Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi
- Dbłość o wysoką jakość działań i dokumentacji projektowej
- Korzystanie ze wzorów dokumentów i wytycznych właściwych dla danego programu (FERS), sektora (VET) oraz konkursu wniosków (2022):

<https://www.frse.org.pl/fers-vet-konkurs-2022>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE PROJEKTEM - NAJWAŻNIEJSZE KWESTIE

- Wszelkie zmiany w projekcie należy konsultować z FRSE
- Instytucją przekazującą i rozliczającą dofinansowanie jest FRSE i jedynie ustalenia z Fundacją są wiążące i dają pewność poprawnego zrealizowania i rozliczenia projektu
- **UWAGA!** Dany uczestnik może wziąć udział w zagranicznej mobilności tylko jeden raz w ramach całego projektu FRSE „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego” (obejmującego konkursy wniosków: 2022, 2023 i 2024)

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Warunki szczególne (art. 1.14 Wsparcie włączenia)

Na każdym etapie realizacji projektu instytucje wysyłające zobowiązane są do:

- przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji
- realizacji najistotniejszych praw i zasad zawartych w Karcie Praw Podstawowych
- przestrzegania obowiązków wynikających z Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych
- przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju
- stosowania standardu minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Zasada równości szans i niedyskryminacji:

- przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami
- dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci
- zawarcie w procesie rekrutacji informacji dot. udziału w mobilności osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- ocena zasadności udziału w mobilności jedynie w oparciu o kryteria merytoryczne
- w przypadku zakwalifikowania się do projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością: możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych związanych z jej udziałem w mobilności
- dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach
- zachowanie równości szans K i M w oparciu o standard minimum

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 8 - Ochrona danych osobowych:** dodanie w dokumentach projektowych zapisów RODO
- **Art. 14 - Prawo do nauki:** zapewnienie bezpłatnej oraz dostosowanej do potrzeb możliwości uczenia się wszystkim uczestnikom, w tym wzmacnianie kompetencji zawodowych i kluczowych
- **Art. 20 - Równość wobec prawa oraz Art. 23 - Równość kobiet i mężczyzn:** przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami; dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci; prowadzenia rekrutacji do projektów w oparciu o zasady niedyskryminacji, równego dostępu do informacji o realizowanym projekcie i równości szans
- **Art. 21 - Niedyskryminacja:** zasadność udziału danej osoby w mobilności oceniane będzie jedynie w oparciu kryteria merytoryczne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 24 - Prawa dziecka:** przestrzegania praw dziecka, w tym praw ucznia
- **Art. 26 - Integracja osób niepełnosprawnych:** możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych bezpośrednio związanych z udziałem w mobilności osób o mniejszych szansach; dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach; zawarcia w procesie rekrutacji uczestników informacji dot. udziału w realizacji działań osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- **Art. 37 - Ochrona środowiska:** propagowania działań i zachowań odpowiedzialnych i zrównoważonych środowiskowo; możliwość realizacji podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu; realizacja działań w sposób przyjazny środowisku

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (przykłady):

- Art. 5 - Równość i niedyskryminacja
- Art. 7 - Dzieci z niepełnosprawnościami
- Art. 9 - Dostępność
- Art. 20 - Mobilność
- Art. 21 - Wolność wypowiedzenia się i wyrażania opinii oraz dostęp do informacji
- Art. 24 - Edukacja

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych:

Dostępność: możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Stosowanie ww. zasady oznacza, że wszystkie produkty projektów (w tym usługi), które otrzymają dofinansowanie z FERS, muszą być dostępne dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek.

Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja.

Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 wraz z załącznikami: w załączniku nr 2 zostały opisane Standardy dostępności, które należy stosować przy realizacji projektów FERS.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju:

- propagowania działań i zachowań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego
- zastosowanie rozwiązań ekologicznych (np. oszczędność energii i wody, powtórne wykorzystanie zasobów, **wykorzystaniem ekologicznych środków transportu**, zamiana dokumentacji papierowej na elektroniczną, stosowanie informacyjnych kanałów wirtualnych zamiast tradycyjnych)
- zasada „nie czynić poważnych szkód” (ang.: **DNSH - Do Not Significant Harm**)

ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Stosowanie standardu minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn:

Standard minimum:

- narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+
- obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy w projekcie uwzględniono kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego
- stanowi załącznik nr 1 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU FRSE

Grupą docelową projektu mogą być:

- osoby uczące się i uczniowie zawodu korzystający z kształcenia i szkolenia zawodowego podstawowego oraz ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego
- absolwenci do 1 roku od ukończenia nauki
- kadra, nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia oraz wszyscy inni eksperci niebędący nauczycielami i pracownicy zajmujący się kształceniem i szkoleniem zawodowym podstawowym oraz ustawicznym kształceniem i szkoleniem zawodowym

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REKRUTACJA UCZESTNIKÓW

Zasady rekrutacji:

- I. przygotowanie dokumentacji rekrutacyjnej:
 - **regulaminu zawierającego przejrzyste kryteria oceny i procedurę odwoławczą**
 - **formularzy zgłoszeniowych** uczestników (zgodne ze wzorami FRSE)
 - innych dokumentów, jeśli występują (np. testy kwalifikacyjne, oceny rozmów kwalifikacyjnych)
- II. powołanie **Komisji Rekrutacyjnej**
- III. akcja informacyjna o uruchomieniu naboru
- IV. selekcja uczestników, potwierdzona **protokołem z rekrutacji** (podpisanym przez Komisję Rekrutacyjną)
- V. stworzenie **list rankingowych: głównej i rezerwowej**
- VI. poinformowanie o wynikach rekrutacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REKRUTACJA UCZESTNIKÓW

Dodatkowe informacje:

- dokumentacja rekrutacyjna powinna dokładnie odzwierciedlać wszystkie etapy naboru uczestników do projektu
- w przypadku **rekrutacji uzupełniającej** - fakt ten należy potwierdzić w dokumentach rekrutacyjnych
- **zmiany grupy docelowej** (np. zmiana zawodów objętych wsparciem, rozszerzenie grupy o dodatkowe klasy) **wymagają każdorazowej akceptacji FRSE**
- **przeprowadzenie rekrutacji dla kadry**, analogicznie jak dla uczniów
- osoby wchodzące w skład Komisji Rekrutacyjnej nie powinny oceniać własnych formularzy zgłoszeniowych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

KWALIFIKOWALNOŚĆ UCZESTNIKÓW

Beneficjent na etapie rekrutacji jest zobowiązany do weryfikacji, czy udział uczestników jest zgodny z zasadami i wytycznymi projektu FERS „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego” realizowanego przez FRSE

! UWAGA! Dany uczestnik może wziąć udział w zagranicznej mobilności tylko jeden raz w ramach całego projektu FRSE „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego” (obejmującego konkursy wniosków: 2022, 2023 i 2024)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

PRZYGOTOWANIE UCZESTNIKÓW

Przygotowanie ma służyć poprawie kompetencji uczestników, poszerzyć wiedzę o goszczącym, przygotować językowo do pracy/nauki w zagranicznej organizacji, zwiększyć pewność siebie oraz nauczyć, jak radzić sobie w nowych sytuacjach

Najważniejsze zasady:

- realizowane przez wyjazdem na mobilność (zajęcia za granicą jedynie jako uzupełnienie - realizowane poza godzinami stażu/szkolenia)
- odpowiednio rozłożone w czasie
- przeprowadzone przez wykwalifikowaną kadrę
- udokumentowane w postaci: programu, list obecności, itp.
- zbadane pod kątem jego adekwatności (ewaluacja)

PRZYGOTOWANIE UCZESTNIKÓW

Przygotowanie JĘZYKOWE: uwzględniające słownictwo branżowe właściwe dla danej specjalizacji. Sugerujemy włączenie nauki języka kraju goszczącego

*Brak możliwości skorzystania z platformy e-learningowej KE

Przygotowanie KULTUROWE: prezentacja na temat zwyczajów i kultury kraju goszczącego

Przygotowanie PEDAGOGICZNE: zajęcia z psychologiem/pedagogiem, sposoby radzenia sobie ze stresem i rozłąką, adaptacja w nowym środowisku. Omówienie praw i obowiązków uczestników stażu, BHP, pierwsza pomoc itp.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REALIZACJA MOBILNOŚCI - OSOBY UCZĄCE SIĘ I ABSOLWENCI

Działania:

- **Krótkoterminowa mobilność edukacyjna:** praktyki i staże trwające od 10 do 89 dni (w uzasadnionych przypadkach dla osób o mniejszych szansach możliwe będzie zorganizowanie mobilności z minimalnym okresem trwania wynoszącym 2 dni)
- **Udział w konkursach umiejętności zawodowych:** udział w międzynarodowych wydarzeniach sektorowych, których głównym elementem jest oparty na rywalizacji pokaz umiejętności (od 1 do 10 dni)

Mobilność fizyczną można łączyć z działaniami wirtualnymi

Osoba towarzysząca: jeśli musi zostać za granicą dłużej niż 60 dni, dodatkowe koszty utrzymania po upływie 60. dnia będą dofinansowywane z kategorii Wsparcie włączenia

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REALIZACJA MOBILNOŚCI - OSOBY UCZĄCE SIĘ I ABSOLWENCI

Najważniejsze elementy podczas mobilności:

- okres nauki musi obejmować **wyraźny komponent oparty na pracy**, a dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania
- działania realizowane w podmiotach będących organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego lub w przedsiębiorstwach
- mobilność powinna być realizowana **5 dni w tygodniu przez 6-8 h dziennie** (dotyczy to również pierwszego i ostatniego dnia stażu) w formie praktycznej. Do ww. wymiaru godzin nie wliczają się zajęcia językowe, program kulturowy itp.
- **mobilności nie powinny przyjmować formy: wizyty studyjnej** (oglądanie, zwiedzanie, obserwowanie przez uczestników firm, przedsiębiorstw, plantacji, warsztatów itd.) ani **grupowego (wieloosobowego) szkolenia** w sali konferencyjnej zamieszkiwanego hotelu lub innej wynajętej na ten cel przestrzeni

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REALIZACJA MOBILNOŚCI - OSOBY UCZĄCE SIĘ I ABSOLWENCI

Najważniejsze elementy podczas mobilności:

- weryfikacja przez uczestników programu mobilności z faktycznie wykonywanymi czynnościami, a w razie nieprawidłowości - zgłoszenie nieprawidłowości opiekunowi grupy
- monitorowanie miejsc stażowych przez osoby towarzyszące
- uczestnicy muszą mieć zapewnione **bezpieczeństwo** (miejsce zakwaterowania, miejsce pracy, poruszanie się pomiędzy miejscem zakwaterowania a miejscem pracy)
- zapewnienie **programu kulturowego**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

OPIEKUNOWIE

Profil opiekuna:

- znajomość języka obcego
- odpowiedni dobór osoby towarzyszącej (preferowani nauczyciel praktycznej nauki zawodu)
- zaangażowany we wszystkie etapy realizacji projektu
- zalecamy podpisanie umowy finansowej
- jasno określone zadania i obowiązki

Rola opiekuna podczas mobilności:

- monitorowanie miejsc pracy i przebiegu mobilności
- monitorowanie warunków organizacyjnych (zakwaterowanie i wyżywienie)
- wsparcie merytoryczne i językowe dla uczniów
- stała opieka nad uczniami, prowadzenie rozmów i spotkań dot. mobilności
- bieżąca kontrola dzienniczków praktyk;
- ocena efektów uczenia się
- współorganizacja czasu wolnego (program kulturowy)
- utrzymywanie kontaktu z dyrekcją, rodzicami, komunikacja związana z bieżącym przekazywaniem informacji na temat realizacji mobilności

REALIZACJA MOBILNOŚCI - KADRA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Działania:

- **Obserwacja pracy:** od 2 do 60 dni (działanie musi trwać co najmniej 2 następujące po sobie dni). Szersza definicja: obserwacja pracy, job-shadowing, staże dla nauczycieli
- **Wyjazdy w celu nauczania lub szkoleniowe:** od 2 dni do 365 dni (działanie musi trwać co najmniej 2 następujące po sobie dni)
- **Kursy i szkolenia kadry:** od 2 do 30 dni. Opłata za udział w kursach jest ograniczona do łącznie 10 dni na uczestnika w ramach jednej umowy o udzielenie dotacji. Działanie musi trwać co najmniej 2 następujące po sobie dni

Mobilność fizyczną można łączyć z działaniami wirtualnymi

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REALIZACJA MOBILNOŚCI - KADRA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Najważniejsze elementy podczas mobilności:

- **zgodność uczestników z grupą docelową projektu** - nauczyciele zajmujący się kształceniem ogólnym oraz kadra pracująca w edukacji szkolnej (np. asystenci nauczycieli, doradcy pedagogiczni, psychologowie, wizytatorzy szkolni) nie są uprawnieni do udziału w projekcie
- mobilność powinna być realizowana przez **6-8 h dziennie** (dotyczy to również pierwszego i ostatniego dnia mobilności)
- **mobilności nie powinny przyjmować formy wizyty studyjnej**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

REALIZACJA MOBILNOŚCI - KADRA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Najważniejsze elementy podczas mobilności:

- kursy i szkolenia:
 - w szkoleniu muszą brać udział uczestnicy z co najmniej dwóch różnych krajów i musi ono umożliwiać uczestnikom interakcję z innymi osobami uczącymi się i osobami prowadzącymi szkolenia
 - wsparcie nie obejmuje całkowicie biernych działań, takich jak słuchanie wykładów, wystąpień lub organizowanych na masową skalę konferencji
 - program szkolenia musi być bezpośrednio związany z nauczaniem zawodem
 - udział w kursie językowym jest dopuszczalny, o ile uczestnikiem jest nauczyciel języka obcego zawodowego (w przypadku innych uczestników - właściwym sektorem do realizacji tego typu działania jest sektor Edukacja szkolna)

REALIZACJA MOBILNOŚCI - INNE MOŻLIWE DZIAŁANIA

Wizyta przygotowawcza:

- wizyta pracowników organizacji wysyłającej w przyszłej organizacji przyjmującej w celu lepszego przygotowania działań w zakresie mobilności osób uczących się lub pracowników (w szczególności osób o mniejszych szansach), rozpoczęcia współpracy z nową organizacją partnerską lub przygotowania bardziej długoterminowych działań
- **organizowana w ramach przygotowania do każdego rodzaju mobilności osób uczących się lub mobilności pracowników z wyłączeniem kursów i szkoleń**
- **wyraźny cel i uzasadnienie**
- **maksymalnie 3 osoby**
- **zalecamy podpisanie umowy finansowej**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

CERTYFIKACJA

Dokumenty obowiązkowe:

1. Certyfikat potwierdzający udział w projekcie:

- dwa oryginały (wersja dla uczestnika i dla beneficjenta)
- zgodny ze wzorem FRSE udostępnionym na stronie internetowej projektu lub inny dokument sporządzony zgodnie z wytycznymi:
 - podpis uczestnika oraz organizacji wysyłającej i przyjmującej
 - imiona i nazwisko uczestnika
 - określenie celu mobilności
 - daty rozpoczęcia i zakończenia mobilności (bez podróży)
 - odpowiednie logotypy

2. Dokument określający efekty uczenia się, imię i nazwisko uczestnika oraz daty rozpoczęcia i zakończenia mobilności (bez podróży) - zalecamy korzystanie z *Suplementu do Porozumienia o programie mobilności* (zgodnie ze wzorem FRSE udostępnionym na stronie internetowej projektu)

EWALUACJA

Cele ewaluacji:

- ustalenie, czy i w jakim stopniu projekt osiągnął zakładane cele
- określenie słabych i mocnych stron projektu, wskazanie obszarów do poprawy
- poprawa jakości działań podejmowanych w ramach realizowanego projektu, jak i przyszłych inicjatyw

EWALUACJA

MONITORING

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EWALUACJA

Podział ze względu na moment prowadzenia ewaluacji:

- ewaluacja wstępna
- ewaluacja śródkresowa/średniookresowa
- ewaluacja końcowa/pełna

Ewaluacji mogą podlegać następujące obszary: rekrutacja uczestników, przygotowanie, organizacja mobilności, zgodność przebiegu stażu z przyjętym programem, postępy uczestników, promocja i upowszechnianie rezultatów, zarządzanie projektem, współpraca z partnerami

Przykładowe narzędzia służące do ewaluacji: ankiety, testy, kwestionariusze, rozmowy i wywiady, obserwacja, analiza dokumentów

EWALUACJA

Etapy realizacji badania ewaluacyjnego:

- **planowanie** - ustalenie celu i problemów badawczych, określenie kryteriów i elementów, które mają być poddane ewaluacji, wybór ewaluatora, wskazanie terminów
- **zbieranie danych** - wybór metod i technik badawczych, przygotowanie narzędzi badawczych, zbieranie materiałów niezbędnych do analizy
- **analiza wyników** - interpretacja zebranych danych, oszacowanie efektów projektu, zestawienie i porównanie danych, opracowanie wniosków
- **ocena** - ocena efektów projektu w odniesieniu do uprzednio sformułowanych pytań (analiza stopnia osiągnięcia zakładanych celów)
- **rekomendacje i wykorzystanie wyników ewaluacji** - wypracowanie rekomendacji, wykorzystanie ich w przyszłości

FRSE rekomenduje przygotowanie **raportu z ewaluacji**, który będzie źródłem wiedzy dla znalezienia właściwych rozwiązań podczas realizacji kolejnych projektów. Zalecane jest dołączenie raportu z ewaluacji na etapie raportu końcowego

PROMOCJA A UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

PROMOCJA

- **widoczność i informowanie o projekcie** (jego celach, grupie docelowej, źródle dofinansowania, zaangażowanych instytucjach itp.)
- **utrwalanie wizerunku organizacji**

UPOWSZECHNIANIE

- **eksponowanie wyników:** produktów, dobrych praktyk, rezultatów i wniosków oraz zainteresowanie innych podmiotów możliwością ich wykorzystania
- **dzielenie się sukcesem**
- **angażowanie uczestników w przekazywanie wiedzy i doświadczeń o zgromadzonych kwalifikacjach zawodowych**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PROMOCJA A UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

W każdym działaniu upowszechniającym jest promocja,
ale nie w każdym działaniu promocyjnym jest upowszechnianie

Przykładowe działania promocyjne (treści informacyjne):

- plakaty
- dystrybucja ulotek i broszur
- newslettery
- dystrybucja gadżetów
- media społecznościowe, strony internetowe, blogi
- dni otwarte
- gabloty szkolne

Przykładowe sposoby upowszechniania (treści eksponujące wyniki i efekty mobilności):

- wydarzenia, dyskusje, seminaria, konferencje, pokazy umiejętności uczestników, warsztaty
- materiały pisemne: komunikaty prasowe, broszury, sprawozdania
- materiały audiowizualne: wideoklipy, aplikacje, podcasty, prezentacje multimedialne
- media społecznościowe, strony internetowe, blogi
- dni otwarte, targi edukacyjne, imprezy publiczne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Typy rezultatów:

I. Materialne:

- podręczniki, programy nauczania, biuletyny, broszury, publikacje
- sprawozdania z badań/studia badawcze
- przewodniki nt. dobrych praktyk lub studia przypadku

II. Niematerialne:

- wiedza i doświadczenie zdobyte przez uczestników
- większe umiejętności lub osiągnięcia
- większa świadomość kulturowa
- lepsza znajomość języków obcych

III. Indywidualne:

- rozwinięte kompetencje
- wiedza i umiejętności
- zwiększona świadomość kulturowa

IV. Instytucjonalne:

- rozwinięte kompetencje kadry
- nawiązanie partnerstwa z inną instytucją/organizacją
- doświadczenie w realizacji projektów

DZIAŁANIA UPOWSZECHNIAJĄCE

O czym warto pamiętać?

- warto stworzyć plan/strategię, która pomoże sprawnie wdrożyć zaplanowane działania
- powinny być prowadzone zarówno podczas realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu
- należy dostosować narzędzia i przekaz do grup docelowych
- zasada dostępności: produkty muszą być dostępne dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek
- warto dobrać narzędzia tak, by tworzyły spójną całość
- uczestnik jako najlepszy ambasador projektu

DZIAŁANIA UPOWSZECHNIAJĄCE

Korzyści:

- zaprezentowanie pracy
- dzielenie się wypracowanymi rezultatami z szerszą społecznością
- poprawa wizerunku instytucji oraz wzrost jej prestiżu
- możliwość wpływania na obszar swojej działalności
- wzrost zaangażowania nauczycieli i uczniów w życie szkoły

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji